

EDUKACIJSKI PROGRAMI

Program provodile:

Jelena Basta, Andrea Borić, Marinela Cukrov, Mateja Zekan, Mirta Kučić, Martina Antoninić

LOŠINJSKI EDUKACIJSKI CENTAR O MORU

Tijekom 2015. godine Lošinjski edukacijski centar o moru posjetilo je ukupno 8.549 osoba. Od ukupnog broja posjetitelja u protekloj godini, njih 2.653 bili su učenici i studenti koji su sudjelovali u predavanjima i radionicama o morskome okolišu, dok je individualnih posjetitelja bilo 5.896.

Osnovni dio edukacijskih programa jest „Obrazovanje o morskome okolišu“ kojim se osigurava kvalitetna edukacija o morskome okolišu s naglaskom na potrebu za njegovim očuvanjem. Program se provodi kroz stalan postav Lošinjskog edukacijskog centra o moru i Oporavilišta za morske kornjače.

Kao posebni dijelovi programa osmišljeni su i programi trajnog rada s učenicima u lokalnoj zajednici – kroz grupu nazvanu Mali Plavi svijet. Tijekom cijele godine radimo s djecom i učenicima na posebno kreiranim radionicama iz područja prirode, biologije i zaštite okoliša.

Kao nadopuna ovom programu u ljetnim mjesecima održava se program „Mala škola o moru“ gdje nastojimo naše edukativne aktivnosti učiniti dostupnima djeci koja se zbog drugih obaveza tijekom školske godine nisu bila u mogućnosti uključiti u naš rad te djeci koja ljetuju na Lošinju. Svi polaznici imali su priliku proći zanimljiv i originalan program radionica u kojima su naučili kako razlikovati dupine, čime se hrane kornjače, koliko veliki mogu biti morski psi, koje su razlike između školjkaša i puževa te brojne druge informacije.

S obzirom da s Biotekom - udrugom za promicanje biologije i srodnih znanosti imamo uspješnu suradnju, Biotekina znanstvena ekipa tijekom ljetnih mjeseci seli svoj znanstveni laboratorij na otok Lošinj te sadržajno nadopunjava ljetnu ponudu edukacijskih programa. Biotekin „Ljetni znanstveni kamp“ obiluje raznim temama iz područja biologije; od proučavanja oku nevidljivog svijeta te kako on izgleda ispod mikroskopa, preko istraživanja fosila do raznoraznih kemijskih pokusa i otkrivanja kako su sva živa bića povezana. Svi polaznici programa imali su priliku na tjedan dana postati znanstvenici.

Ovoga ljeta unijeli smo novost u našu ponudu – organizirani izlet brodom gdje po prvi puta svi zainteresirani mogu krenuti uz stručno vodstvo u potragu za dupinima. Ovaj izlet se usredotočuje na učenje o dupinima u njihovom okruženju, kao i na očuvanje njihovog staništa te poštovanje prema njima kao živim bićima.

Kako bi što kvalitetnije obavljali zadaće zadane programom u ljetnim smo mjesecima sezonski zaposlili dvije studentice.

CENTAR ZA ZNANOST O MORU – PLANOVI I PRIPREMA

Svjesni važnosti osnivanja novog Centra za znanost o moru za Mali Lošinj, Primorsko-goransku županiju i Hrvatsku općenito, 2015. godine Grad Mali Lošinj je u Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom uputio požurnicu za prijenos upravljanja nad nekretninom na Velopinu u Malom Lošinj. Kako bi navedeni projekt mogli prijaviti na natječaje koji su u tijeku radi ostvarivanja određenih financiranja iz europskih fondova, Institut Plavi svijet je uz potporu Grada Malog Lošinja i Ministarstva turizma Republike Hrvatske tražio sastanak u Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom do kojega još uvijek nije došlo. Grad Mali Lošinj čvrsto stoji kod odluke da je ovaj projekt jedan od prioriternih gradskih projekata koji na suvremen način kombinira interdisciplinarnu znanost, znanstvenu kulturu i obrazovanje s ciljem promicanja održivog razvitka i uključivanja najšire zajednice u dijalog o očuvanju prirodnog nasljeđa i okoliša. On služi poboljšanju kvalitete života građana, promovira znanstvenu inovaciju i podupire gospodarski razvoj, posebice stvaranjem kvalitetne turističke ponude i potporom razvoju turizma.

OPORAVILIŠTE ZA MORSKE KORNJAČE

Vrata Oporavilišta za morske kornjače u Sunčanoj uvali u Malom Lošinj posjetiteljima su bila otvorena od lipnja do listopada 2015. godine. Zbog velikog interesa korisnika u ljetnim smo mjesecima uveli dva edukacijska programa – „Malu školu o moru“ te „Ljetni znanstveni kamp“ u suradnji s udrugom Bioteka iz Zagreba. U sklopu navedenih programa u Oporavilištu za morske kornjače održavale su se radionice na hrvatskom, njemačkom, talijanskom, engleskom i slovenskom jeziku. Našem programu odazvalo se 60-tak mališana.

Institut Plavi svijet je 16. lipnja 2015. u Oporavilištu za morske kornjače obilježio Svjetski dan morskih kornjača. Mnoštvu malih otočana pridružilo se i veselo društvo najmlađih gostiju iz hotela Vespera te su svi zajedno uživali u likovnim radionicama i edukativnim igrama poput traženja „izgubljene morske kornjačice u pijesku“, raspoznavanju vrsta morskih kornjača pomoću zanimljive memori igre, u izradi modela kornjačica od kartona za jaja te oslikavanju platoa kredama u boji. U sklopu programa održano je predavanje o biologiji, raznolikosti i važnosti očuvanja tih čudesnih morskih gmazova. Obilježavanju

Svjetskog dana morskih kornjača pridružilo se 70 djece i odraslih, a manifestaciju je medijski popratila i novinarska ekipa koja je snimila televizijski prilog o samom događaju.

OBRAZOVNI PROGRAMI ZA ŠKOLSKE I VRTIĆKE GRUPE

U različitim obrazovnim programima Instituta Plavi svijet tijekom 2015. godine ukupno je sudjelovalo 2.753 djece i mladih različitog uzrasta. Različita predavanja o dupinima i ostalim morskim stanovnicima odslušalo je 1.860 učenika, dok je u radionicama sudjelovalo njih 549. U okviru suradnje s austrijskom organizacijom Biostation, ukupno 244 austrijskih srednjoškolaca pogledalo je dokumentarni film o istraživanju dupina u LMEC-u, 30 učenika uključilo se u „Malu školu prirodoslovlja“, dok ih je još 70-tak tijekom ljetnih mjeseci sudjelovalo u programima „Ljetnog znanstvenog kampa“ i „Male škole o moru“.

U programu edukacije studenata za istraživanje morskog okoliša sudjelovalo je ukupno 6 studenata koji su tijekom 2015. godine obavili stručnu praksu u Institutu Plavi svijet.

Ove godine priveli smo kraju projekt „Mala škola prirodoslovlja“ te možemo zaključiti da su u projektu sudjelovala ukupno 233 polaznika, od čega 106 djece u prvoj godini provedbe (šk. god. 2013./2014.) i 127 djece u drugoj godini provedbe projekta (šk. god. 2014./2015.). Svi sudionici u provedbi projekta – djeca, roditelji, učitelji te odgajatelji iz DV Cvrčak ocijenili su projekt iznimno uspješnim. Programom rada obuhvaćene su različite teme iz područja botanike, zoologije, ekologije i zaštite okoliša unutar kojih se pojedini sadržaji obrađuju putem radionica, predavanja, interaktivnih igara, terenske nastave i sl. Uz edukaciju o zaštiti okoliša od najranije dobi, jedan od ciljeva je i promicanje načela održivog odnosa prema prirodi u lokalnoj zajednici i šire. U sklopu projekta ostvarena je suradnja i partnerstvo s DV Cvrčak te su voditeljice programa u nekoliko navrata posjetile predškolske skupine u Malom Lošnju te stariju vrtićku skupinu u Velom Lošnju. Tijekom godine organizirani su i posjeti vrtićke djece Lošinjskom edukacijskom centru o moru i Oporavilištu za morske kornjače.

Po završetku projekta, većina korisnika nastavila je sudjelovati u edukacijskim programima Instituta Plavi svijet tijekom ljetnih mjeseci te su se mnogi od njih uključili u aktivnosti oko obilježavanja Svjetskog dana morskih kornjača i već tradicionalnog Dana dupina. Važno je naglasiti da se program „Male škole prirodoslovlja“ odvijao pod pokroviteljstvom Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te Grada Malog Lošnja.

Institut Plavi svijet je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova europske unije 2015. godine uspješno proveo projekt pod nazivom „Đir po lošinjskom arhipelagu“ u sklopu kojeg je organiziran izlet brodom za učenike područnih škola OŠ Maria Martinolića iz Malog Lošinja. Dodatnu važnost projektu dala je činjenica da je čitav događaj službeno evidentiran kao popratni događaj („satellite event“) u sklopu Europskog „Zelenog tjedna“ (Green Week 2015). Svi detalji o spomenutoj manifestaciji mogu se pronaći na web stranici <http://www2.greenweek2015.eu/content/map-satellite-events>.

U izletu je sudjelovalo 48 učenika iz područnih škola u Velom Lošnju i Nerezinama te s malih otoka Ilovika, Unija i Suska sa svojim učiteljima. Edukatorice iz Instituta Plavi svijet osmislile su razne edukativne aktivnosti za djecu kako bi im vrijeme tijekom izleta bilo ispunjeno.

Izlet je započeo ukrcajem učenika na brod „Pirat“ u luci Mali Lošinj u jutarnjim satima. Za učenike iz PŠ Nerezine i PŠ Veli Lošinj organiziran je autobusni prijevoz do Malog Lošinja. Iz luke Mali Lošinj isplovilo se prema otoku Unije, zatim prema otoku Susku i Iloviku radi ukrcaja učenika iz otočkih područnih škola, nakon čega se plovidba nastavila prema Velom Lošnju. Tijekom izleta održana je radionica snalaženja u prostoru prilikom koje su učenici bilježili rutu puta kojom se brod kretao. Prilikom prolaska pokraj otoka učenici iz različitih područnih škola ispričali su priču o prirodnim i geografskim obilježjima svoga otoka kao i o svojim školama. Učenici su tijekom radionice dobili radne listiće te su se kroz razne edukacijske igre pobliže upoznali s vrstama riba i kitova te ostalim stanovnicima Jadranskog mora. U sklopu posjeta Lošinjskom edukacijskom centru o moru u Velom Lošnju organiziran je kviz za učenike, nakon čega je brod zaplovio natrag istom rutom kako bi se djeca vratila svojim kućama. Tijekom čitave plovidbe trajala je radionica potrage za dupinima, koje smo u konačnici susreli i to u kasnim poslijepodnevni satima na ulasku u luku Mali Lošinj. Osim samog učenja u prirodi, ovim projektom učenicima iz udaljenih otoka i manjih sredina omogućeno je međusobno upoznavanje i druženje. Za mnoge od njih ovo je bio prvi put da su obišli sve naseljene otočiće lošinjskog arhipelaga.

Tijekom provedbe projekata ostvarena je uspješna suradnja s lokalnom radio postajom „Radio Lošinj – Radio Jadranka“ na kojoj smo izvještavali o svim značajnijim događajima i aktivnostima vezanim uz projekte. Tako je voditeljica projekta gostovala u radijskoj emisiji „EKO-INFO“ gdje je iznesena analiza i zaključak o uspješnoj provedbi projekata kao i izvješće o održanom izletu „Đir po lošinjskom arhipelagu“ (<http://www.jadranka.hr/audio/audio-player/IzborIzEmisija.htm>). Nadalje, o svim značajnijim aktivnostima tijekom provedbe projekata redovito smo izvještavali u novostima na službenoj web stranici udruge www.plavi-svijet.org i FB profilu udruge.

23. DAN DUPINA

Pod pokroviteljstvom Turističke zajednice Grada Malog Lošinja, u srijedu 1. srpnja 2015. godine održan je 23. Dan dupina. Program 23. Dana dupina započeo je u jutarnjim satima ispred Lošinjskog edukacijskog centra o moru u Velom Lošnju gdje se okupilo 20-tak mališana vrtičkog i predškolskog uzrasta. Za okupljene mališane organizirali smo likovne i edukativne radionice, demonstrirajući im čime i kako se hrani mladunčad dupina i prikazujući glavnu razliku između kitova usana i kitova zubana s obzirom na način njihove prehrane. U poslijepodnevnom satima u uvali Rovenska u Velom Lošnju održano je plivačko natjecanje u kojem je sudjelovalo 100-tinjak djece. U ranim večernjim satima ispred Lošinjskog edukacijskog centra o moru organizirane su likovne radionice za najmlađe posjetitelje Dana dupina. Istovremeno, 50-tak natjecatelja školskog uzrasta podijeljeno je u 7 timova te je s kartama Velog Lošinja krenulo u uzbudljivu igru „Potraga za skrivenim blagom“. Ove godine timovi su morali ispuniti 8 zadataka. Bilo je tu natjecanja u kvizu znanja, pamćenju morskih životinja, prepoznavanju morskih vrsta riba, prepoznavanju pojedinog dupina na temelju ožiljaka na njihovim leđnim perajama te igra snalaženja u labirintu pomoću koje se djeci pokušalo približiti kako se dupini pomoću zvuka orijentiraju u svojem prirodnom okruženju. Osim zadataka, na svakoj su postaji bili skriveni i dodatni tragovi s raznoraznim zagonetkama. Potom je uslijedilo proglašenje pobjedničke fotografije izglasane između 60 fotografija pristiglih u okviru foto natječaja „Oslušuj more“. U večernjim satima, nakon svečanog proglašenja pobjednika svih natjecanja i uručenja nagrada natjecateljima održano je predavanje o dupinima na otvorenom.

AQUAMARINE

Kraj godine obilježila je priprema, izdavanje i slanje novog broja Akvamarina, časopisa za usvajatelje dupina i članove udruge koji je dostupan na našoj web stranici http://www.plavi-svijet.org/media/files/Akvamarin_2015_visoka_rezolucija.pdf.